

Direcció, administració, publicitat i vendes:

Av. del Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a. 46001-València.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 534 569.

Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.

Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.

Redacció de Palma: Almudaina, 8 entresol-dreta.
07001-Palma de Mallorca.

Telèfon i Fax: 971 720 763.

Adreça Internet:

<http://www.eltemps.net>

Correu electrònic: eltemps@eltemps.net

Subscripcions: 902 131 025.

Edita: Edicions del País Valencià, SA.

Editor: Eliseu Climent.

Coordinació: Jaume Monzo.

Redacció de València: Núria Cadenas i Víctor Mace-
da.

Redacció de Barcelona: Enric Rimbau (*cap de redac-
ció*), Lluís Bonada, Àlex Millan i Gemma Morales (*se-
cretària de redacció*).

Redacció de Palma: Miquel Payeras.

Redacció de Perpinyà: Sebastià Girard.

Producció: Josep Agustí i Laia Carreras (*correcció
lingüística*), Miquel Benítez (*escàner i imatge*), Va-
nessa Prieto (*maquetació i gràfics*).

Rúbriques: Francesc Bayarri, Toni Canís, Albert Clo-
sas, Salvador Cot, Martí Domínguez, Fabià Estapé,
Jaume Fàbrega, Llibert Ferri, Pere Gimferrer, Manuel
S. Jardí, Glòria Marcos, Joan Marí, Pere Martí, Joan F.
Mira, Joan Nebot, J. J. Pérez Benloch, Miquel Ramon,
Pau Viciano, Xavier Vinader.

Corresponsals: Pere Codonyan i Sebastià Girard (Ca-
talunya Nord), Joan Lluís Ferrer (Eivissa), Carles Mar-
quès (Menorca), Anna Sàez (Lleida), Toni Solanelles
(Andorra).

Col·laboradors: Gemma Aguilera (EL TEMPS d'Eco-
nomia), Antoni Albalat, Esther Aleu, Toni Pau Antic,
Albert Balanzà, Arantxa Bea, Vicent Bello, Xavier Bru
de Sala, Francesc de Paula Burguera, Bea Cabezas,
Laia Campos, Marc Candela, Josep-Lluís Carod-Ro-
vira, Ferran Cases, Antoni Castel, Alfons Cervera, Jor-
di Cervera, Laia Climent, Eliseu T. Climent, Agustí
Colomines, Joan Corbera, Martí Crespo, Joan Esculies,
Jordi Finestres, Manuel Garcia, Cecília Garrigós, Josep
Gifreu, Xavier Graset, Josep Guia, Josep Iborra, Maite
Insa, Gani Jakupi, Salah Jamal, Miquel A. Limón, Jor-
di Llavina, Iban L. Llop, Josep Maria López Llaví, Jo-
sep-Vicent Marquès, J. M. Martínez Polo, Jaume Mas-
déu, Montserrat Minobis, Alexandre Muns, Miquel-
Lluís Muntané, Gustau Muñoz, Joan Nebot, Toni Payà,
Ricard Peris, Carles Pont, Joan Roura, Xavier Rubert
de Ventós, Ferran Sàez Mateu, Eduard Sanjuan, Jordi
Sebastià, Màrius Serra, Rosa Solbes, Marc Soler, An-
toni Strubell, Jordi Tejel, Josep-Maria Terricabras, Fe-
lip Tobar, Lourdes Toledo, Matthew Tree, Xulio Ricar-
do Trigo, Manuel Valencia, Àlvar Valls, Melissa Velert,
Sergi Verger, Vicenç Villatoro, Jordi Zamora.

Col·laboradors gràfics: Tina Bagué, Pere Bota, Gina
Calvet, Joan Celià, Rafa Gil, Xavier Gómez, Vicente
A. Jiménez, Salvador Llosà, Glòria Matamala, Jordi
Play, Marc Vila.

Disseny: Enric Satué.

Foto portada: Jordi Play.

Arxiu: Jesús Prats (*fotografia*), Rosa Serrano (*docu-
mentació*).

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).
Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Pere Ribalta (Bar-
celona). Tel.: 932 384 262.

Subscripcions: Quica Sena.

Administració: Susanna Alacreu, Pilar Martí
i Assumpció Palau.

Fotomecànica i impressió: Rivadeneyra, SA.

Dipòsit legal: V-853-1984.

Preu a la Catalunya Nord: 3,04 euros.

(S'hi inclouen les despeses de transport)

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotogràfic, electroòptic, magnètic, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

La crisi del Carmel no havia produït cap cessament o dimissió política a l'hora de tancar l'edició d'aquest setmanari. Després de més de dues setmanes de crisi, la informació sobre els fets ja és prou contundent per afirmar que algú hauria d'assumir responsabilitats polítiques.

En primer lloc, perquè ja s'ha demostrat que aquest Govern no ha de compartir responsabilitats sobre aquesta crisi –i deixant de banda que, si les compartira, també n'hauria d'assumir una part–. Després del traspàs de poder de l'executiu de CiU al Govern tripartit –i de Felip Puig, exconseller de Política Territorial i Obres Públiques, al seu successor Joaquim Nadal–, l'empresa pública que gestiona aquesta obra pública, GISA, va tenir canvis en la direcció –el nou gerent va passar a ser Antoni Pérez– i després va prendre decisions que són, si més no, coadjuvants de l'esfondrament del túnel. GISA, per exemple, va ser avisada per la direcció de l'obra que la volta no es reforçava amb el gruix de ciment pactat, 15 centímetres, sinó amb la meitat, concretament, 7. I les constructores van demanar que s'aplicaren més mesures de seguretat, perquè s'havien produït dues esclavissades. El gerent i el director d'obra civil de GISA asseguruen que aquestes queixes no els van arribar, però això, ara, tant se val. Ells són els màxims responsables de les decisions de l'empresa, i més encara quan les decisions tenen aquesta rellevància. Ells són els responsables de controlar que el treball de les empreses adjudicatàries siga correcte i que, sobretot, tinga totes les garanties de seguretat que calen. En obra pública, les adjudicacions d'aquesta mena d'obres es fan per concurs, i els que s'enduen el gat a l'aigua són els que fan el pressupost més ajustat. És evident que la feina primera és assegurar-se que les adjudicatàries no puguin esgarrapar beneficis en detriment de la seguretat –no està clar que aquest cas s'haja donat en el túnel de maniobres del Carmel, però és evident que, si ha estat així, l'administració ha de fer pagar als culpables.

A més, no es van fer prou sondejos geotècnics per fer aquesta obra. Inicialment, aquest túnel de maniobres s'havia de construir a Horta o a la Vall d'Hebron i, finalment, van decidir ubicar-lo sota el Carmel. Els geòlegs barcelonins saben que el turó de la Rovira, on hi ha el Carmel, té una geologia molt complexa (ho explica va fa dues setmanes a EL TEMPS el degà de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona), que té múltiples plegaments i que sempre pot donar sorpreses. Era, per tant, molt lògic fer tantes cales com pemetera el traçat urbà del barri –que ja és prou complex– per evitar-se ensurts de qualsevol mena. Tot i així, amb un terreny tan fallat com és el del Carmel, podien produir-se col·lapses. Per tant, obviar aquests sondejos no és manca de previsió, és una temeritat. Novament, el control de l'empresa pública sobre les mesures de seguretat que prenen les empreses constructores i també les que realitzaven els estudis geològics es manifesta deficient. Una deixadesa irresponsable que algú haurà d'assumir.

Als nostres lectors

El cas del Carmel s'ha produït per una concatenació d'errors i manca de previsió en la construcció d'una obra. El tema de Portada d'aquesta setmana no pretén en cap cas discutir això. Però és evident que les característiques historicoconstructives del Carmel el fan més vulnerable. I, com el Carmel, n'hi ha molts més arreu de Catalunya, el País Valencià o les Illes, que van nàixer cap als anys seixanta o principi dels setanta i tenen greus dèficits d'equipaments i gravíssims problemes arquitectònics. L'aluminosi és potser el més estès d'aquests problemes. Des que, el 1990, es va esfondrar un edifici al Turó de la Peira, s'han identificat molts pisos malalts. Sense anar més lluny, a la Barcelona visitada per milions de turistes per la seva arquitectura i disseny urbanístic, encara queden més de 4.000 habitatges afectats.

Àlex Milian, redactor

ASSUMIR RESPONSABILITATS